

<p>مقطع تحصیلی: کاردانی ☐ کارشناسی ☒ رشته : معماری ترم: دوم سال تحصیلی: ۱۳۹۸ - ۱۳۹۹</p> <p>نام درس: مبانی طرح معماری داخلی نام و نام خانوادگی مدرس : معصومه حیدری مقدم</p> <p>آدرس email مدرس: arc_mas2006@yahoo.com تلفن همراه مدرس: 09124893080</p>	
<p>جزوه درس: مبانی طرح معماری داخلی مربوط به هفته : اول ☐ دوم ☐ سوم ☐ چهارم ☐ پنجم ☐ ششم ☐ هفتم ☐ هشتم ☐ نهم ☒</p> <p>text: دارد ☒ ندارد ☐ voice: دارد ☐ ندارد ☒ power point: دارد ☐ ندارد ☒</p> <p>تلفن همراه مدیر گروه : .....</p>	
<p>بسمه تعالی</p> <p>جلسه نهم</p> <p>دومین عنصر کیفی در مبانی پایه ای هنرهای تجسمی و طراحی داخلی مبحث تضاد و کنتراست است. در جلسه قبل مفهوم تعادل و انواع آن مورد بررسی قرار گرفت . در این جلسه تعریف کنتراست و کاربرد و نقش آن در پویایی و جذابیت فضاهای داخلی بیان می گردد.</p> <p>کنتراست به معنای تضاد، تباین و کشمکش متقابل میان عناصر و کیفیت بصری است. کنتراست ارتباط منطقی و در عین حال متضادی را میان اجزا و عناصر مختلف یک ترکیب و یا یک اثر هنری بیان می کند. بهره گرفتن از کنتراست در آثار هنری باعث جلوه ی بیشتر معنی، گویاتر شدن حالت، قوی تر نشان دادن احساس و در نتیجه انتقال مفاهیم و پیام ها به شکلی مؤثرتر و عمیق تر است. در حالی که عدم بهره گیری از کنتراست در کیفیات و عناصر تأثیر گذار معمولاً باعث یکنواختی ، ملال و ناپایداری در تأثیرگذاری و عدم جذابیت اثر می شود.</p> <p>در هنر تجسمی تباین یا همان کنتراست بیانگر کیفیتی حسی ناشی از عملکرد متقابل دو یا چند خصوصیت متضاد عناصر بصری است. این تباین ها را می توان از نظر اندازه، جهت، حالت ، رنگ ، تیرگی، روشنی و بافت شکل ها و یا از نظر فضای پر و فضای خالی ، حجم مثبت و حجم منفی، فرورفتگی و برجستگی، شکل و زمینه مورد بررسی قرار داد.</p> <p>تضاد در دکوراسیون داخلی یکی از مهم ترین مباحث در طراحی و معماری است که اغلب توسط بسیاری از افراد نادیده گرفته می شود یا اگر هم بکار رود در سطح بسیار کم و محدودی است.</p> <p>ایجاد تضاد و کنتراست در طراحی دکوراسیون ابزاری مهم برای شکل گیری زیبایی بصری در محیط است. تنها نکته کلیدی که باید رعایت کنید این است که کجا و چگونه از این موضوع استفاده کنید تا بهترین بهره را از وجود آن ببرید.</p> <p style="text-align: center;">تضاد در عناصر هنرهای بصری</p> <p>شاید مشخص کردن انواع تضاد بطور کامل امکان پذیر نباشد ولی از انواع معروف تر تضاد می توان به موارد زیر اشاره نمود:</p> <p>۱- تضاد در شکل (تضاد در ظاهر فرم):</p> <p>تضاد در شکل ها، به دلیل وجود جنبه های متفاوت و گوناگون، کمی پیچیده به نظر می رسد. شکل های هندسی با شکل های طبیعی متضاد هستند اما در بین شکل های هندسی ، آنهایی که گوشه دار و دارای زوایای تند هستند با آنهایی که بدون گوشه با انحنای نرم و بدون لبه های تیز هستند، در تضاد قرار دارند.</p>	
	

قابل توجه مدرسین محترم : حداقل ۴ صفحه در هر هفته برای ارایه محتوای درس و یک صفحه برای خلاصه درس و نمونه سولات در نظر گرفته شود.

این نوع کنتراست معمولاً برای طراحی مبلمان استفاده می شود. اما در دیگر لوازم جانبی منزل، مانند قاب ها و آینه های نصب شده و همچنین کارهای هنری دیواری نیز کاربرد خواهد داشت. به طور کلی هر یک از المان های دکوراتیو که در چیدمان دکوراسیون نقش دارد و می تواند دارای اشکال هندسی مختلف باشد، می تواند از این اصل پیروی کند. نکته بسیار مهمی که در اینجا خاطر نشان می شود، استفاده از رنگ های ساده و خنثی به عنوان بک گراند وسایل دارای اشکال هندسی است. به این ترتیب می توانید این نوع لوازم را در مرکزیت دید قرار دهید و توجه ها را به سمت و سوی کنتراست اشکال هندسی جلب نمایید.

بعضی از شکل های متضاد دیگر عبارتند از : شکل کامل و ناقص ، شکل قرینه و غیر قرینه ، شکل ساده و پیچیده، شکل انتزاعی و طبیعی و غیره .

۲- تضاد در بافت :

الف- تضاد در بافت لامسه

جنس وسایلی که در محیط خانه به کار می بریم، تاثیر زیادی در دکوراسیون فضای داخلی دارند و به طور کلی اهمیت این موضوع تا اندازه ای است که می تواند اصلی ترین عامل ایجاد کنتراست در هر یک از اتاق های خانه باشد. به عنوان مثال حسی که سطح سرد و صاف یک میز فلزی می تواند به شما منتقل کند را با سطح زبر و تراش نخورده یک میز چوبی معمولی کاملاً متفاوت است .

وقتی وسایل به کار رفته در دکوراسیون دارای دو جنس مختلف و متضاد باشند، در فضا وزن بصری ایجاد می شود. تضادهای موجود در بافت و جنسیت فرم ها عبارتند از : نرم و زبر ، مات و صیقلی ، صاف و ناصاف ، زمخت و لطیف و

ب- تضاد در بافت ترسیمی

معمولاً این مرحله از دکوراسیون می تواند به صورت کاملاً ناخودآگاه اتفاق بیفتد. زیرا هر چیدمانی در منزل، محیط کار و هر فضای داخلی که نیازمند دکوراسیون باشد، شامل لوازم و وسایلی با متریال و جنس های مختلف خواهد بود که در کنار یکدیگر قرار گرفته و نهایتاً این ترکیب منجر به شکل گیری دکوراسیون می شود. اما می توان با علم به ویژگی های کنتراست در دکوراسیون، این المان های دکوراتیو را به شکلی کاملاً آگاهانه و هدفمند در کنار یکدیگر قرار داد و به نتیجه ای مطلوب رسید. به عنوان نمونه می توان به استفاده ترکیبی از متریال های مختلف در مبلمان ها اشاره کرد که می تواند شامل به کارگیری جنس های طبیعی مثل چوب و سنگ، در کنار فلزاتی همچون کروم و استیل باشد

حتی این موضوع را می توان در طرح و نقش پارچه های به کار رفته در دکوراسیون نیز تسری داد. استفاده از بافت هایی که دارای نقوش و الگوهای طراحی مختلف هستند، در کنار مدل های ساده و تک رنگ، نوعی تضاد محیطی جذاب ایجاد می کند که در چیدمان و دکوراسیون مورد نظر شما مفید واقع خواهد شد.

نکته : همیشه بافت های زبر و خشن نسبت به بافت های نرم و لطیف جلوتر دیده می شوند ، بنابراین با استفاده از تضاد بین بافت های نرم و بافت های خشن می توان فضای سه بعدی ایجاد نمود.

۳- تضاد جهت:

بیشترین تضاد جهت ، زمانی است که دو شکل در دو جهت مخالف ، با اختلاف ۹۰ درجه با یکدیگر قرار داشته باشند و یا دو فرم که رو در روی یکدیگر قرار گرفته و با هم موازی هستند اما هر کدام ۱۸۰ درجه در مقابل دیگری چرخش دارد.

خط، چشم و حواس را هدایت می کند. خطوط، اساس تشکیل فرم ها هستند و به نوبه خود، از مهم ترین المان های طراحی به شمار می روند. خطوط افقی باعث ایجاد ثبات و احساس امنیت در فضا می شوند (میز و صندلی را به خاطر بیاورید)؛ اما خطوط عمودی، فضا را فراخ و گشاده می سازند و حس آزادی را ایجاد می کنند (در و پنجره را به یاد بیاورید) و خطوط پویا، به فضا انرژی می بخشند. خطوط موج و زاویه دار، حس پویایی و تحرک را ایجاد می کنند.

۴- تضاد اندازه :

تضاد در اندازه های عناصر بصری ، بسیار روشن و قابل درک است مانند بزرگ و کوچک ، ریز و درشت و بلند و کوتاه کنتراست علاوه بر افزودن زیبایی بصری به دکوراسیون داخلی منزل، به ایجاد یک رابطه اصولی و تعیین اولویت بندی میان عناصر آن نیز کمک می کند. اگر اشیاء به کار رفته در دکوراسیون داخلی منزل شما تقریباً هم اندازه باشند، ترتیب خود را از لحاظ بصری از دست می دهند. به طوری که تقریباً هیچ عنصری در این فضا توجه افراد را به خود جذب نمی کند. استفاده موثر از اشیاء با اندازه های گوناگون نه تنها از دیدگاه عملی مهم است، بلکه یکی از ساده ترین راه ها برای ایجاد یک طرح پویا و جالب است و حسی دراماتیک نیز به دکوراسیون داخلی منزلتان خواهد بخشید و در نتیجه سبب ایجاد کنتراست بین تمامی اعضا می شود.

۵- تضاد در رنگ

احتمالاً ایجاد کنتراست با به کارگیری رنگ ها، بدیهی ترین و بارزترین بخش از ایده به کارگیری کنتراست در طراحی دکوراسیون است. اگر اتفاقی در اختیار داشته باشید که از میان طیف های رنگی موجود، بتوانید دو طیف رنگی از دو سمت متفاوت جدول چرخه رنگ را برای طراحی دکوراسیون آن به کار گیرید، مطمئناً تاثیر بزرگی در زیبایی بصری محیط اتاق ایجاد خواهید کرد. به عنوان نمونه می توان از دو رنگ سفید و سیاه یاد کرد، که برای هر نوع سبک کاری مناسب هستند و هیچ وقت کهنه نمی شوند. البته اگر سلیقه و روحیه خودتان بیشتر به استفاده از رنگ های متنوع تر گرایش دارد، می توانید از ترکیب رنگ هایی همچون آبی و نارنجی، و زرد و بنفش هم استفاده نمایید.

در طراحی هایی که از دو رنگ به عنوان عناصر متضاد استفاده می شود، معمولاً یک رنگ به عنوان رنگ اصلی استفاده می شود، و رنگ دوم به عنوان ایجاد کننده کنتراست، و برای تاکید بر رنگ اول مورد استفاده قرار می گیرد. به عنوان مثال رنگ اول برای پوشش دیوارها می تواند به کار برده شود، و مبلمان، پرده ها، و دیگر لوازم خانه ها به رنگ متضاد با رنگ دیوارها انتخاب شوند. کسانی که آمادگی ایجاد کنتراست در محیط داخلی خانه را ندارند، و نمی توانند به راحتی با رنگ هایی کاملاً متضاد در فضای دکوراسیون خانه خودشان مواجه شوند، بهتر است از رنگ های خنثی برای ایجاد تعادل استفاده کنند. برای این منظور رنگ هایی از طیف خاکستری را می توان به عنوان پس زمینه در دکوراسیون مورد استفاده قرار داد. در آن اتاق نشیمن یکدست سیاه به اتاق غذاخوری و آشپزخانه ای با کابینت های سفید و بسیار شیک متصل می شود. بوسیله همین اصل اساسی می توانید زیبایی بصری فضا را دو چندان کرده و هارمونی و چیدمان اتاق را متحول کنید. بسیاری از طراحان حرفه ای دکوراسیون، از کنتراست و تضاد رنگ به عنوان اصلی ترین عامل موفقیت خود در طراحی هایشان یاد می کنند و بسیاری از کارهای خود را وابسته به همین موضوع می دانند.

رنگ‌های مکمل متضاد

رنگ های مکمل باعث ایجاد کنتراست در فضا می شوند و رنگ های مشابه، سبب ایجاد هارمونی. این یک تکنیک رنگ‌های متضاد در دکوراسیون است. به عنوان مثال، بنفش و زرد، سبز و قرمز و آبی و نارنجی رنگ‌های مکمل هستند. می توانید از رنگ‌های مکمل برای ایجاد دید بصری در اتاق استفاده کنید.

تضاد رنگ‌های سرد و گرم

رنگ‌های گرم، مانند نارنجی یا زرد، باعث می شوند تا اتاق گرم و نرم به نظر برسد، در حالی که رنگ‌های خنک مانند آبی یا سبز، می توانند اتاق‌های کوچک را بزرگتر نشان دهند. تصمیم بگیرید که می خواهید چه رنگی به عنوان رنگ‌های متضاد در دکوراسیون مسلط شود تا فضای داخلی شما بزرگتر یا گرم‌تر به نظر برسد.

اگر فضایی در خانه شما سرد و بی روح به نظر می رسد، برای گرم کردن آن از عناصر طبیعی مانند چوب یا گل و گیاه کمک بگیرید. حتی در فضایی که به سبک مدرن طراحی شده نیز می توانید از گل و گیاه استفاده کنید؛ نکته مهم این است که باید تعادل را رعایت کنید. دیوار بتنی ممکن است سرد به نظر برسد ولی برخی از تکنیک‌ها در طراحی وجود دارد که ظاهر یک بتن را گرم می کند. برای ایجاد فضای داخلی هماهنگ است. برای نمونه سطوح بتونی سرد همراه با گرمای چوب یک راه عالی برای هماهنگی بیشتر است. استفاده از مبلی هم یک راه خوب برای گرم کردن سردی بتن است.

سبک تلفیقی (ترکیب اعدادها)

سبک تلفیقی بهترین سبک در دکوراسیون خانه‌های ایرانی است که می‌خواهند نقش و نگار ایرانی را با ظاهری مدرن ترکیب در کنار هم داشته باشند.

به طور کلی در کنار هم قرار گرفتن دو شیء متضاد یعنی مدرن و سنتی در هنر امروز قابل قبول است اما به شرطی که آن دو ارتباط مناسبی با هم برقرار کرده و با هم هارمونی داشته باشند. در واقع طراح باید به تمامی فرم‌های تصویری و انرژیی که بین آن دو رد و بدل می‌شود آگاهی داشته باشد.

تمرین :

در میان عناصر شکل دهنده فضای داخلی نمونه های متضادی را انتخاب کرده و در یک پرسپکتیو داخلی جانمایی کنید.
به طور مثال: تضاد از لحاظ رنگ - تضاد فرم و شکل - تضاد در بافت